

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Комп'ютерні науки» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **9 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Комп'ютерні науки» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

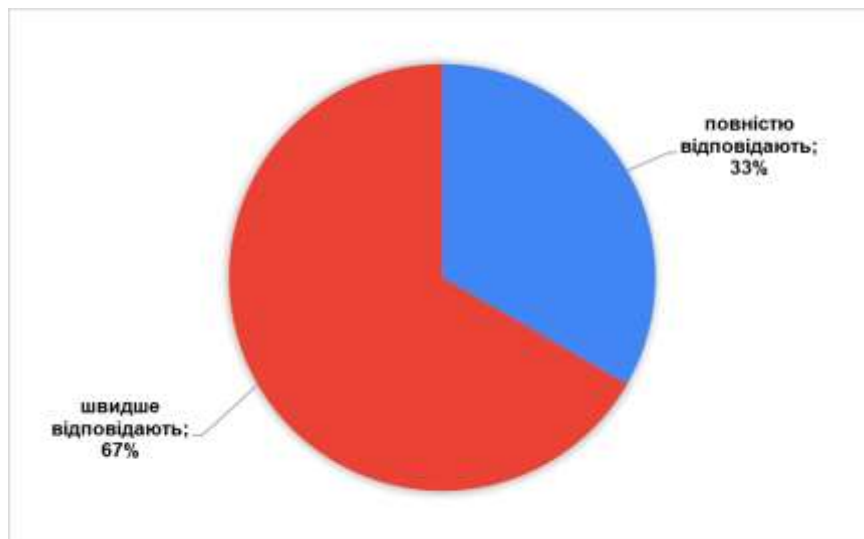

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено у табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Здатність до аналізу і синтезу	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	4
Прийняття рішень	5
Здатність до критики та самокритики	6
Елементарні комп'ютерні навички	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	11,1	11,1	33,3	44,4
Рівень базових (професійних) знань і навичок	11,1	0	0	33,3	55,6
Стратегічне мислення	0	0	44,4	55,6	0
Націленість на кінцевий результат	0	11,1	22,2	44,4	22,2
Здатність працювати в колективі, команді	11,1	0	22,2	44,4	22,2
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	44,4	44,4	11,1
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	11,1	11,1	33,3	44,4
Навички управління персоналом, колективом	0	0	33,3	66,7	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	33,3	22,2	44,4
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	11,1	0	11,1	11,1	66,7
Ведення ділової документації	0	0	55,6	22,2	22,2

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок» (88,9%), по 77,8% - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Меншими балами оцінили наступні критерії (мінімальна сума відсотків за балами 4 і 5) – «ведення ділової документації» (44,4%), по 55,6% - «стратегічне мислення», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Комп'ютерні науки» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Комп'ютерні науки» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	100
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	78
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	89
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	56
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	56
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	56
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	33
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	33

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОПП «Комп'ютерні науки» наступні:

1. Співвідношення теоретичної і практичної частини (100%);
2. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (89%);
3. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (78%);
4. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи). Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо). Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (56%);

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 100% - ву позитивну відповідь.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – Комп'ютерне моделювання конструкцій; ті, які направлені на отримання практичного досвіду, та знадобляться випускнику для отримання високооплачуваної роботи;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - теоретичні, які не дають практичного досвіду студентам.

Інші пропозиції від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Комп'ютерні науки»:

- збільшити кількість професійних дисциплін;
- потрібно оптимізувати навантаження для викладачів.

Висновки

1. Моніторинг оцінювання викладачами якості освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти показав високий рівень задоволеності науково-педагогічних працівників якістю освітньо-професійної програми: 33% респондентів вважають, що знання випускника повністю відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу, та 67% респондентів вважають, що швидше відповідають.

2. Респонденти вважають найбільш важливими компетентностями випускника для роботи за фахом: здатність застосовувати знання на практиці та засвоєння основ базових знань з професії. Також викладачі зауважили на

важливості надбання здобувачами таких навичок як: здатність до навчання та дослідницькі навички і уміння.

3. Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників свідчить про те що, здобувачі вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерні науки» показують високий рівень базових (професійних) знань і навичок, володіють інформаційними та комунікаційними технологіями, мають високий рівень загальнотеоретичної підготовки. Водночас респонденти вважають, що випускники мають низький рівень навичок ведення ділової документації, стратегічного мислення та здатності ефективно представляти себе й результати своєї праці.

4. Респонденти зазначили що найбільш важливими складовими освітньо-професійної програми є: співвідношення теоретичної і практичної частини, зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін, спрямованість дисциплін на майбутню професію.

5. З урахуванням рекомендацій викладачів з метою підвищення якості освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерні науки» пропонується:

- обговорити на засіданні робочої групи пропозицію викладачів щодо виведення з освітнього процесу дисциплін «Комп'ютерне моделювання конструкцій» та дисциплін, які направлені на отримання практичного досвіду;
- провести роботу по розширенню кола роботодавців, які залучено у процес перегляду освітньої програми з метою забезпечення актуальності знань та навичок здобувачів, необхідних для успішного працевлаштування;
- розглянути можливості для зменшення навантаження та підвищення ефективності роботи викладачів шляхом перегляду розподілу обов'язків та ресурсів;
- розглянути можливості для розширення кількості професійно-орієнтованих дисциплін, зокрема вибіркових дисциплін, з метою забезпечення більш широкого спектру навичок у випускників.

Гарант ОПП «Комп'ютерні науки»
за першим (бакалаврським) рівнем
освіти
к.т.н., доцент

Юлія ХОЛОДНЯК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР